

Redacția

și
AdministrațiaCluj Reg. Maria 14
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesc după tariful.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMĂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Spriginirea românilor

Comercianții și industriașii români sunt boicotați chiar și de români. — Prima jertfă a boicotului este cunoscutul comerciant I. Aldica în Cluj. — Să se încurajeze românii în comerț și industrie.

Autoritățile și chiar și o parte a publicului românesc — înțeleg să încurajeze pe români în munca lor pentru romanizarea vieții noastre economice, stânjenind acțiunile pornite în acest scop.

Aceasta este părerea majorității românilor, cari nuzesc să contribuie la crearea unei dezvoltate industrii și comerț românesc, în interesul țării și a poporului român.

Autoritățile însă — și chiar și unii români — le contrabalansează acțiunea în unele localități corupte de tot, sprijinind în special neromâni, cari întotdeauna ne-au fost dușmani intereselor și prosperării țării și neamului românesc.

Din acest motiv a fost nevoit să pierdem acum zilele aceste dintre noi un foarte sărguincios comerciant marcant, pe dl I. Aldica. Dânsul este prima jertfă a corupției și degenerării publicului și autorităților noastre.

După dl Aldica, evident, mai sunt încă în expectativă câțiva români, cari de asemenea sunt în pragul falimentului, tot din cauza nepăsării publicului nostru corupt în cosmopolitismul minorităților noastre.

Meseriașii români de asemenea se vată, că autoritățile în loc să-i spriginească, îi persecută. Zilele aceste de pildă ni-s'a semnalat, că oficiul măsurilor și greutateților le face șicane industriașilor români în privința măsurilor și greutateților, favorizând câțiva neromâni.

Dintre industriașii români tipografii sunt mai mult boicotați de autorități și chiar de unii români.

Dacă cineva ar căuta originea tipăriturilor, ar putea constata cu regret — dacă este român adevărat, — că aproape toate cele oficiale poartă „impresium“-ul tiparelor neromâne și nu va prea putea găsi afișe, etc. dela imprimării române.

Aceste toate sunt constatări adevărate, destul de eclafante și foarte dureroase din punct de vedere românesc și ar trebui să se îndrepte pe calea cea bună, românească, în interesul românilor și țării noastre, tot sprijinul, tot banul românesc, ca să putem zice, că într'adevăr a noastră este România și nu a neromânilor, cari înțelegând rostul și importanța vieții comerciale și industriale, caută prin aceste să-și acapereze averea și comorile noastre, evidențând vechiul cântec trist al românilor pentru noi: Munții noștri aur poartă: Noi cerșim din poartă'n poartă“.

Sărbătorirea M. S. Regelui

Suveranul împlinește 60 ani, iar primministrul Brătianu își organizează sărbătorirea, cu ocazia împlinirii a 60 de ani.

— Banca Românească și serbările. —

Ziarele au făcut mare zarvă în jurul sărbătoririi împlinirii a 60 de ani a M. S. Regelui și dlui I. C. Brătianu, acuzând guvernul, că cu a-eastă ocazie pentru sărbătorirea d-lui Brătianu guvernul a organizat colecte, la cari singură Banca Românească liberală a contribuit cu 5 milioane pentru a-i ridica statuie șefului liberal, iar de sărbătorirea Suveranului nici nu s'a interesat.

Lumea este de părerea, că liberalii pe de o parte grăbind organizarea sărbătoririi șefului lor, au desconsiderat sărbătorirea Suveranului, care a cum, L u n i, împlinește 60 de ani, iar pe de altă parte Banca Românească liberală, grăbindu-se, ca să pornească inițiativă de colectă, a votat 5 milioane pentru ridicarea unei statuii șefului liberal.

Ziarele susțin, că Banca Românească astfel a ajuns în grea dilemă, pentru că, dacă a votat pentru statuia dlui I. C. Brătianu 5 milioane lei, atunci la „Fundatia Ferdinand“ a cărui înființare s'a proiectat în legătură cu sărbătorirea M. S. Regelui, ca omagiu adus de către popor viteazului său

rege, — ar trebui să contribuie baremi cu 10 milioane. Și aceasta — scriu ziarele — pentru Banca Românească ar însemna o lovitură foarte gravă.

Opoziția, de altfel, în aceste două sărbătoriri și-a găsit un foarte bun motiv de propagandă pentru dezavurarea guvernului și mereu se folosește de această armă, concepută de adversarii liberalilor în frunte cu dl N. Iorga ca să-și poată asigura puterea.

Liberalii însă, — afirmative — au început să-și revină, pentru a contrabalansa acțiunea opoziției, ca de obicei. Anume, șeful lor, a rfi renunțat la sărbătorirea sa grandioasă ca să-și salveze situația, oferind M. S. Regelui toate colectele, împreună cu pregătirile făcute, neavând altă soluție pentru aniversarea a 60 de ani a nașterii eroicului nostru Suveran, care a știut chiar și în cele mai grele timpuri — cum au fost acele de grea încercare din 1918 în Moldova — să stea și să suferă cu poporul său în speranța biruinței. Pentru sărbătorirea de Luni a M. S. Regelui de altfel populația pregătește mari serbări.

Afacerile Sfatului Negustoresc

Membri demisionați din comitet. Motivele demisionărilor. — „Sfatul Economic“ se organizează contra Sfatului Negustoresc.

„Sfatul Negustoresc“ în ultimul timp a avut de înregistrat curioase evenimente, nu numai în Cluj, dar și în București, unde președintele Temistocle Alexandrescu demisionând cu alții, a început să facă organizații contra Sfatului Negustoresc, făcând în întreaga țară propagandă pentru înființarea „Sfatului Economic“.

În Cluj de asemenea au demisionat din Sfatul Negustoresc mai mulți membri români, declarând, că Sfatul Negustoresc în actuala sa formă nu corespunde cerințelor române.

Între demisionații din comitet sunt și dl Al. Anca, directorul proprietarul ziarului „Clujul“ care înainte a profetizat desbinarea aceasta ce a și urmat asemenea V. Ilescu, actualmente președintele Reuniunii meseriașilor, comercianților și industriașilor români din Cluj.

Zilele aceste au mai demisionat români din comitetul Sfatului Negustoresc din Cluj. Între noii demisionați este P. Pop, I. Aldica, și Iuliu Florea și V. Pascu, care s'a retras și din calitatea de vicepreședinte al secției colonialelor din Sfatul Negustoresc.

Aceștia au demisionat sub pretext, că la Sfatul Negustoresc din Cluj câțiva au voit să-i oblige pentru a vota lista pe care o vor face ei pentru camerele de comerț, ale cărui alegeri care vor avea loc în Septembrie.

Lista făcută în secret de presidiu români nu a primit-o.

Lucrurile deocamdată continuă să se desvolte și prin urmare, în legătură cu alegerile vom avea de înregistrat foarte curioase evenimente în această chestie.

Risipirea averei orașului

— Ajutoare curioase. —

La Primăria Orașului Cluj în ultimele zile au început să se împartă unora ajutoare de mii, iar altora, cari necesită ajutoare pentru boală, li-se acordă câte — 40—100 (zis și scris patruzeci—unusută) lei.

Menirea acestui sistem de ajutoare nu o știm, dar atâta știm însă, că în câte o ședință câte unii petent se votau de două ori „ajutoare“ de mii

În două ședințe de pildă un N. Trif a primit odată 1000, apoi 1500 și 3000 lei, „ca“ ajutor, iar G. Beleuța de două ori câte 2000 lei și în fine N. Șimandan și P. Craciu câte 3000 lei, tot ca „ajutor“.

Dl. Peptea a primit „pentru Basarabia“ 100.000 lei, dar nu am putut afla însă, că în ce scop.

— Impărțirea Poloniei. Ziarele anunță, că s'ar fi dat de urmele unei convenții ruso-germane pentru pregătirea unui război, în urma cărei Polonia învinsă odată, să fie împărțită între ruși și germani. Știrea, evident, a îngreunat și tratativele franco-germane, trăgându-se la îndoială sinceritatea germanilor față de francezii, cari căutau o intervenție armată, aliată și cu Germania contra Rusiei.

Organizarea românilor

Adunarea Reuniunii industriașilor, comercianților și meseriașilor români. Improprrietățile, furniturile publice, legea beuturilor, închirierea localurilor, alegerile, legea contabilității etc.

Reuniunea industriașilor, comercianților și meseriașilor români a avut un grandios congres în 15 și 16 August a. c. în Cluj, în cadrele căruia și-a sfîșit și noul drapel.

Sfințirea drapelului a avut loc în 15 August a. c. în Piața Unirii, în prezența unui numeros public și autorităților civile și militare, la sollemnitate asistând și miniștri Lepădatu și Chirculescu. Au vorbit d-nii Vasiliu, protopopul Clujului; I. Lepădatu, ministrul artelor, V. Ilescu, președintele Reuniunii Cluj, Oct. Simu, subprefectul jud. Cojocna, General Athanasie și ministrul Chirculescu, arătând trecutul de 50 de ani al Reuniunii și importanța organizării.

Congresul s'a deschis după orele 12. La deschidere au vorbit d-nii Lucaciu, care a fost ales președinte al congresului, Victor Ilescu, președintele organizației Cluj, dr. Cărpinișan în numele orașului, Ing. Negruțiu, președintele Camerei de industrie și comerț și dl Chirculescu, ministrul muncii, salutând congresiștii și arătând marea menire, pe care o are de îndeplinit Reuniunea, în interesul validității intereselor economiei române și românilor.

Dl Lucaciu a amintit, că Reuniunea își serbează totodată și jubileul de 50 de ani, înregistrând succese mai mari, în special în ultimul timp după preluarea imperiului, pentru că în trecut, în era maghiară activitatea-i era stânjenită. Aducând omagii sprijinitorilor din trecut și prezent ai Reuniunii, cunoscuților fruntași români clujeni: Grigore Silași, V. Podoabă, E. Dăianu etc. a evidențiat, că A. S. Principele Carol, primind patronajul Reuniunii, a dovedit, că înțelege a sprijini și viața noastră economică.

Dl Chirculescu, ministrul muncii, arătând importanța organizării, declară, că a ținut să participe la congres și din motivul, că organizația este în legătură cu resortul d-sale, chiar și prin chestiunea ucenicilor, pe care dorește a o sprijini cât de mult, în interesul românilor. În numele guvernului și al d-sale a urat succes organizației.

Dl Lucaciu a citit telegramele, în care A. S. Prințul își motivează absența prin faptul că era ocupat cu primirea ziaristilor Micei Antante, iar dl Tankred Constantinescu prin faptul, că a fost nevoit să plece la Târgu-Mureș.

În fine, constituindu-se biuroul, deschiderea congresului s'a declarat încheiată, urmând banchetul la Chioscul Mihăilean din parc.

Banchetul s'a început după orele 2 p. m.

Dl Chirculescu în cuvinte elogiale a închinat pentru M. S. Regele Ferdinand, d. Lepădatu pentru A. S. Prin-

cipele Carol, d. Pascu pentru d. Chirculescu, laudându-i legea repaosului, d. V. Iliescu pentru d. Al. Lepădatu, dl Pop vicepreședintele Camerei de industrie și comerț, pentru prosperarea organizației, arătând necesitatea specializării românilor în industrie și comerț, d. A. Domide arătând metodele necesare creșterii ucenicilor, dl dr. Juga pentru d. Lucaciu, admirându-i activitatea. Au mai vorbit delegații din Sibiu, Săliște etc. și d. Stătescu, arătându-și bucuria pentru opera începută.

Ținându-se după masă conferințe s'a procedat apoi la votarea statutelor și organizarea centralei tuturor reuniunilor românești din Ardeal și Banat, încadrându-se în organizație 32 reuniuni.

S'a hotărât apoi să se ceară împroprietărirea meseriașilor români și înzestrarea lor cu mașini, unelte și materii brute ieftine, luându-se dela neromâni toate obiectele rechiziționate ce li-s'au dat dela unguri.

În privința legii contabilității s'a hotărât să se ceară asigurarea conducerii românești, iar furniturile să se dea cu preferență românilor.

Modificarea legii beuturilor s'a cerut în așa fel, ca românii să fie favorizați, iar succesorii să aibă drept la utilizarea brevetului beuturilor.

În privința învățământului s'a insistat pentru metodele practice și strict necesare.

Închirierea localurilor din edificiile Statului, comunelor și județelor s'a cerut cu preferință românilor, avându-se în vedere, că neromânii se feresc de a închiria românilor localuri etc.

În privința camerilor de industrie și comerț s'a hotărât să se introducă paritatea, unde locuiesc și români.

Codul muncii s'a cerut în fine să fie în spirit românesc, sprijinindu-se corporațiile românești de meserii etc.

În fine s'a hotărât înființarea unei bănci de credit necesară comercianților, industriașilor și meseriașilor români, pentru a se ajutama români cu credite ieftine.

Procedându-se la constituirea comitetului central pentru Ardeal și Banat, s'au ales 32 președinți provinciali cu 32 secretari.

Dl Lucaciu a fost ales președinte al comitetului central, d. V. Iliescu vicepreședinte împreună cu d. V. Pascu, iar membrii în comitetul permanent al organizației Cluj: Dr. Adrian Iacob, Emil Blaga, A. Domide, Sever Pop, V. Epureanu, Sofron Ghișe, V. Vlaicu, V. Taflan și P. Pop, congresul încheindu-se cu alegerea dlui dr. Adrian Iacob, ca secretar, iar a dlui E. Blaga, casier al organizației.

La solemnitatea congresului a contribuit foarte mult fanfara poenarilor, constituită din țărani dela Poiana Sibului.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare. Grădina de vară.

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior Chodora, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Dela cercul de recrutare

Prezentarea animalelor de tracțiune și vehiculelor. — Nu-i vorbă de rechiziție.

Se aduce la cunoștința populației orașelor și comunelor rurale că prin Deciziunea Ministerului de Război No. 388 publicată în Monitorul Oficial No. 108 din 10 Mai 1925 s'a hotărât ca operațiunea inspectării și clasării animalelor de tracțiune (cai, epe, cătări, boi) vehicule cu tracțiune animală, harnasament, biciclete, sârmă ghimpată și lisă să aibă loc după cum urmează: a) recesământul între 1—30 Septembrie; b) inspectarea și clasarea între 26 Oct—14 Noembrie 1925; recesământul și clasarea rechizițiilor de vehicule cu tracțiune mecanică între 26 Oct. și 24 Noembrie 1925.

Comandamentul Teritorial asigură pe toți cetățenii că aceste operațiuni se fac aproape anual, în scopul de a se stabili disponibilitățile în vederea unei eventuale mobilizări și că nu e vorba de rechiziționare imediată.

Inscrierea animalelor, vehiculelor etc. în tabelele de recesământ și apoi clasarea lor, precum și emiterea din timp de pace a ordinelor de rechiziție se fac asupra proprietății.

Proprietarii sunt obligați numai conf. art. 12—22 din lege și XX art. 130 și 133 din Regulamentul Legii de Rechiziție să declare autorităților animalele ce posedă în vârstă de 4 ani, sau să menționeze dacă le-a înstrăinat ori au perit, cum și să-le prezinte la comisuni în zilele ce se vor fixa.

Informațiuni

— **Intervenție armată contra Sovietelor.** Comisarul Miljukov, observând, că puterile europene se pregătesc să intervină cu forță armată în Rusia, pentru curmarea propagandei bolșevice, a început să protesteze în numele Sovietelor contra pornirii unei asemenea acțiuni rășboinice îndreptată contra Rusiei. Bolșevicii de altfel, în ultimul timp, dându-și seama de rezultatul unui eventual apropiat război european pornit contra Sovietelor, au început să fie foarte îngrijorați.

— **La congresul mondial sionist** care a avut loc zilele aceste în Viena, un grup de vre-o 10.000 creștini au provocat mari turburări, demonstrând contra evreilor, pe cari îi apostrofau să plece în Palestina. Unele ziare în legătură cu aceste demonstrații, căutând să complice și compromită cauza, susțin, că demonstrațiile ar fi fost îndreptate contra guvernului austriac și că la aceste demonstrații ar fi participat nu numai austriaci și germani, ci și alte neamuri.

— „Astra“ pentru cultura și literatura poporului român din Ardeal și Banat, a trimis despărțămintelor sale deja biletele de reducere pe C. F. R. pentru a le distribui aceloră, cari doresc a participa la adunarea generală, ce-i va avea loc în 29 și 30 Aug. a. c. la Reghinul-Săsesc, în cadrele adunării comemorându-se și marele bărbat al neamului: Basiliu Baron Pop dela Berind, fost și președinte al „Astreii“.

— **Dr. Liviu Pop** și-a mutat sala de consultații în Str. Samuil Micu 2. (fost Rózsa u.) Colț cu Str. Memorandului.

— **Tragerea Loteriei Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat** s'a amânat pentru 16 Decembre a. c. socotelile nefiindu-se încă complet. Premiile, în valoare de 1/2 milioane sunt depuse la Banca Centrală Cluj.

— **Dela Uzina Electrică.** Avem onoare a aduce la cunoștința Onor. public consumator, că în ziua de 22 l. c. între orele 12—16 se va întreprinde curentul pentru întreg orașul din cauza lucrărilor ce se vor executa pe linia de înaltă tensiune Cluj-Someșul-Rece. Dir. Uzinelor Ing. Roată.

— **Dl Traian Putici** a fost numit director al Poliției Cluj. Dl Putici, care înainte de aceasta a făcut serviciu la Inspectoratul de siguranță din Cluj, iar mai înainte a fost prefect de poliție în Satu-Mare, este un om cu studii foarte vaste, studiile făcându-și-le în Germania. D-sa a fost trimis din partea României și la conferințele internaționale polițienești, cari au avut loc în ultimul timp. În persoana d sale poliția și-a câștigat un funcționar foarte prețios și corect, calități pe cari și-le-a manifestat prin muncă și onestitate.

— **Clipa Cinematografică** Nr. 2 sub direcțiunea dlui Horia Igiroșanu, a apărut în condițiuni tehnice superioare, în trei culori, cu o frumoasă

copertă, cu un permanent cu 7 bilete de favoare la cinematografele mari din București și cu articole semnate de d-nii Mihail Dragomirescu profesor universitar, Iuliu Pop, Inginer Aristide Ștefănescu, Sculptor Horia Igiroșanu, Ovid Bordenache, Valentin Podeanu, V. Demetrius, Eugen Botez etc. De vânzare la toți chioșcarii și librării din țară, numai cu 10 Lei exemplarul.

DE VÂNZARE o Pianină

în perfectă stare ca nouă
Marca Germană, placa de metal (bronz) frumos sculptată, lemn de nuc.

Ase adresa la Librăria Anca Cluj, Piața Unirii 32

* Imprintate Advocățiale la librăria Anca.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal

Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1912.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățătură creștinească și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățături).	Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătura.
Rugăciuni de dimineață.	Rugăciuni ocazionale.
Rugăciuni la Mănecat.	Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria.
Despre S. Liturghie. (Învățături).	Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
Rugăciuni la s. Liturghie.	Troparele și condacele Învierii.
Urmarea s. Liturghii.	Troparele și condacele sărbătorilor.
Rugăciuni la Însărat (vecerne).	Pricesne.
Rugăciuni de seară.	Troparele morților.
Despre Taina Pocăinții. (Învățături).	Colinzi și cântece de stea.
Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.	Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori.
Despre s. Taină a Cuminecăturii.	Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.
Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii.	
Meditație despre s. Cuminecătura.	

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata	85 —
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata	140 —
Legată în Piele Lux și tipărită pe hârtie velină buc.	280 —

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesmintele preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecușe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și culori din damast de nătase în calități deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predați banii.